

تەفسىر ئايەتى (٤٠ تا ٤٣) لە سورەتى الأعراف

[kurdish – کوردى –]

ئامادەکردنى : عەبدوالسلام موحەممەد پىشىھەرى

پىداچونەوهى: پشتىوان سابير عەزىز

٢٠٠٩ - ١٤٣٠

islamhouse.com

(تفسير الآيات { ٤٠ إلى ٤٣ } من سورة الأعراف)

« باللغة الكوردية »

إعداد : عبد السلام محمد بشدرى

مراجعة: بشتيوان صابر عزيز

٢٠٠٩ - ١٤٣٠

islamhouse.com

تەفسىر ئايەتى (٤٠ ، ٤٣) لە سورەتى الأعراف

بەناوى خواى گەورە و مىھرەبان

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيدنا محمد على الله وصحبه وسلم .
خوشكان وبراياني باوەردار جاريکى تر هاتينمۇ خزمەت جىناباتان بۆ تەفسىر
كردىنى كۆمەلە ئايەتىكى تر لە قورئانى پىرۆز بەھو ھيوايەى إن شاء الله جىڭاي
پەزامەندى پەروەردگار بىت وپاشان سوودمەند بىت بۆ ھەممۇ لايەك .

خواى گەورە دەھىرمۇيىت : (إِنَّ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَّتَّحُ لَهُمْ أَبُوابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلْجُجَ الْجَمَلُ فِي سَمَّ الْخِيَاطِ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرَمِينَ (٤٠))

واتە : بىيگومان ئەوانەى كە باوەريان نەھىنادە به ئايەت و نىشانە وبەلگەكانى ئىمە وبەدرۇي دەخەنەوە و خۆيان لەئاستىدا بەگەورە زانيوه (خۆيان بەگەورە زانيوه لە باوەر بەخوا و پىغەمبەركەمى وئەو بەلگە و نىشانە گەورانەى كە دەسەلاتى پەروەردگار دەسەلمىن، ئەم نەخۆشىي، نەخۆشى خۆ بەگەورە زانىن لەبەرامبەر فەرمانەكانى خودا ھەمان نەخۆشى شەيتانە كاتىك پەروەردگار فەرمانى پىكىرى سۈزىدى رىز بۆ حەزرەتى ئادەم بەرىت، بەلام فەرمانەكەى خواى جى بەجي نەكىد بە بىانووئى ئەھى كە ئەمۇ لە ئادەم باشتىر و بەریز ترە، بەلى ئەمۇ بىباوەرانە خۆيان زۆر لا گەورترە لە فەرمانەكانى خوا، ھەر بۆيە پەروەردگارىش لەرۋىزى حەشردا ئەم كەسانەى كە خۆ بەمزىل زانى لە شىوهى گەردىلەيمەكدا حەشريان دەكەت بۆ ئەھى خەلکى پىيان پىدا بنىن و پاداشتى ئەمۇ خۆ بەمزىل زانىنەيان وەربىرىنەوە) ئەم كەسانە خواى گەورە دەرگائى ئاسمايان بۆ ناكاتەوە، وناچنە بەھەشىشەوە ھەتاوهەك و وشتر نەچىت بە كۈونى دەرزىدا، ئابە شىوهى ئىمە پاداشتى خراپەكار و تاوانباران دەدەنەوە و تۆلەيان لى دەسىنин

زانيان راي جياوازيان ھەمەن تەفسىرى ئەم بەشمە ئايەتكە، عبدوللای

کوری عباس و عمه طاء و سه عیدی کوری جوبهیر و موجاده ئەلین : مەبەست ئەوهىه
 كە دەرگای ئاسمانيان بۇ ناکرىيەتەن لەئاست نزا و كاروكردەۋە باشىاندا - چونكە
 كاروكردەۋى باش بەبى باوهەر بۇون هيچ سوودىكى نىھ - ، ھەندىكى تر لە زانايانى
 تەفسىر ئەلین : مەبەستى ئايىتمەكە ئەوهىه كە دەرگای ئاسمان ناکرىيەتەن بۇ رەخى ئەو
 كەسانەي كە بىباوهەن وناھىيەت بەرز بىنەمەن بولاي خواي گەورە، عن البراء أَنَّ
 رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَكَرَ قَبْضَ رُوحَ الْفَاجِرِ، وَأَنَّهُ يُصْعَدُ بِهَا إِلَى السَّمَاءِ، قَالَ:
 "فَيَصْعُدُونَ بِهَا، فَلَا تَمْرُ عَلَى مَلَأِ الْمَلَائِكَةِ إِلَّا قَالُوا: مَا هَذِهِ الرُّوحُ الْخَبِيثَةُ؟ فَيَقُولُونَ: فَلَانُ،
 بِأَقْبَحِ أَسْمَاهِ الَّتِي كَانَ يُذْعَى بِهَا فِي الدُّنْيَا، حَتَّى يَنْتَهُوا بِهَا إِلَى السَّمَاءِ، فَيَسْتَفْتَحُونَ بِابَّهَا لَهُ
 فَلَا يَفْتَحُ لَهُ". ثُمَّ قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: { لَا تُفْتَحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ
 الْجَنَّةَ حَتَّى يَلِجَ الْجَمْلُ فِي سَمْ الْخِيَاطِ } وَاتَّهُ: پىغەمبەرى خوا (صلى الله عليه وسلم)
 باسى گىان كىشانى بىباوهەن و خراپەكارانى كرد، - پاش ئەوهى فريشىتەمى گىان
 كىشان گىانەكمەن دەركىد - بەرز دەكىرىتەن بۇ ئاسمان بەلاي ھەر دەستە و تاقمىك لە
 فريشىتكان تىپەر دەكىرىت، دەلین : ئائەمە گىانى چ كەسىكى پىس و بۆگەنە؟ وەلاميان
 دەدرىتەن بۇ ئەوه گىانى فلان كەسە ناوى دەبەن بە خراپىرىن ناوىك كە لە دونيادا پىيى
 بانگ دەكرا، تىپەر دەكەن تا دەگاتە كۆتايى ئاسمان، دەرگای ئاسمانى بۇ دەكەنەمە
 بەلام بۇ ئەوه ناکرىتەن بۇ ئەمماجا پىغەمبەرى خوا (صلى الله عليه وسلم) ئەم ئايىتمەى
 خويىندهن بۇ ئەوه : { لَا تُفْتَحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلِجَ الْجَمْلُ فِي سَمْ الْخِيَاطِ }
 واتە دەرگای ئاسمانيان بۇ ناکرىتەن بۇ ئەمماجا وناچىنە بەھەشتەنە تا ووشتر نەچىت بە كۈونى
 دەرزىدا - بىكۈمان ئەمەش كارىكى نەگونجاوه وناکرىت رووبات، خواي گەورەش
 بۇ يە ئەمەى لە چوار چىوهى موستەيلاتدا فەرمۇوه، چونكە ھەممو كەس دەزانىت
 ووشتر ھەركىز ناچىت بەكۈونى دەرزىدا .

ئەمماجا خواي گەورە دەھىرمۇيت : (لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فُوقَهُمْ غَوَاشٌ وَكَذَلِكَ
 نَجْزِي الظَّالِمِينَ (٤١)) ئەم بىباوهەنە لەگەل ئەوهى خواي گەورە چۈونە بەھەشتىيانلى
 قەدەغە دەگات، لمەرامبەردا ئاگىرى دۆزەخى بۇ تاوداون ھەلىكىرساندوه بۇيان
 ودەيكاتە مەنزىلگا وجىڭىاي هەتا ھەتاييان وراخمرى ئاگرىنيان بۇ رادەخا لە ناو ئەو
 ئاگەدا، ولەسەرىشىانەنە سەقىف داپۆشەمىكى ئاگرىن دايىان دەپۆشىت - بەمۇ

مانایه سەرخواریان ھەر ئاگرە - ئا بەم شىۋىيە پاداشتى سەممكاران دەرىيەتىمە و تولەى بىباورى و سەركەشىكەنلى دۇنپىان لى دەسىنرېتىمە .

لەبەرامبەر ئەم كۆمەلە خراپىدا كۆمەلەكى تر ھەن ئەمۇش كۆمەلە خواناسان و چاكەكارانە خواى گەورە لەبەرامبەر ئەم كۆمەلەدا دەفەرمۇيت : (وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا تُكَفَّرُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٤٢)) بەلام ئەوانەى كە باوەریان ھىزىنا و كاروکردىوهى چاك و باشىان ئەنجام داوه، خواى گەورە داواى شىتكىيان لى ناكات كە لمتوانىيادا نەبىت، ئائەوانە دەستە و تاقم و ھاوەلانى بەھەشتىن كە بەھەتاھەتايى تىيدا دەمېننەوە .

گۆمان لمۇدا نىيە باوەرھىنان تەنها بەزمان بەس نىيە بەلکو دەبىت بۇ سەلمانادنى ئەمۇ باوەرە مەرقى باوەدار ئەمۇ كاروکردىوه چاك و باشانە ئەنجام بىدات كە خوا و پىغەمبەرەكەمى فەرمانىيان پىكىردوھ، ئەمجا شايىتە ئەمۇ پاداشتە گەورەيە، چونكە ئەگەر باوەرھىنان تەنها بە زمان بەس بوايە ئەمۇ موشىكەكانى مەككە نەك جارىك بەلکو صەد جارىش دەيان ووت، بەلام ئەمۇان دەيانزانى ووتى (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) پاشتىر داواى كاروکردىوهى تەريان لىدەكتەن ھەر بۇيە ئامادە نەبۈون ئەمۇ ووتەيە بلىن .

پەروەردگارىش زۆر بەبىزەيە لەكەنلەنەندا لەكەنلەنەندا لەكەنل ئەمۇ ھەممۇوە پاداشتە گەورەيە لەبەھەشتىدا بۇ ئامادە كردوون، بەلام داواى كاروکردىوهەكى گران و قورسى لىنەكىدون كە لمتوانىيادا نەبىت، بەلکو ھەركاتىكىش فەرمانەكانى خواى گەورە لەسەريان گران و قورس بۇو ئەمۇ خواى گەورە رەوخصەتى داوه پىبيان و بۇي ئاسان كردوون، ھەروەك نويزىكىدى لەسەفەردا بۇ كۈورت و كۆكۈردنەتەوە، يان رېيگاى داوه كە رۇژۇو نەگىرىت لەسەفەردا، يان لەكتى ناچارىدا مەى يان گۆشىتە حرامەكان بخورىت، كەلەك شتى تەريش كەمماوهى ئەمەمان نىيە باسى گەشتىيان بىكەين، ھەممۇو ئەمانە بەلگەن لەسەر سەماحەت و بەخىندەيى ئايىنى پېرۇزى ئىسلام .

پاشان دەفەرمۇيت : (وَنَزَّعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلَّ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِي لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ وَنُؤْدُوا أَنْ تَلْكُمُ الْجَنَّةُ أُورْثُمُوهَا بِمَا كُنَّا ثُمَّ تَعْمَلُونَ (٤٣)) پاش ئەمۇ خواى گەورە بەلینى داوه كە ئەمۇ باوەردارانە بخاتە بەھەشتىكى ھەتا ھەتايىيەوە، دەفەرمۇيت : ئەمجا ھەرچى رق

وکینه بوغزیک هەبۇو لەسینەياندا دەرمان ھىنا و دلەكانىيەمان لى پاڭ كردنەوه، بۇ ئەوهى بە دل و دەرونىكى ساف و بىيگەردەوه بچە بەھەشت - چونكە يەكىك لەناز و نىعەمەتكانى بەھەشت ئەوهى كە رق وکينه و دل پىسى نامىنىت بەرامبەر يەكتىر - لەگەل ئەوهشدا ئەم باوەردارانە دەخريئە ناو باخ و باخاتىكى پېر لەناز و نىعەمەت و خۆشەوه ، يەكىك لە دىمەنەكانى ئەوهى كەچەندەها ڕووبار وجۇڭا بەزىر درەخت و كۆشك و بالەخانەكانىيەندا تىپەر دەبن (ئەمە جەڭە لەو چوار جۆر ڕووبارەى كە خواى گەورە لە سورەتى موحەممەدا باسى كردوه بۇمان كە - وأنهار من ماء غير آسن - ڕووبارانىك لە ئاوى پاڭ و خاۋىن، - وأنهار من لىن لم بتغير طعمە - ڕووبارانىك لە شىرى خراپ نەبۇرى تام نەگۈرلەو، - وأنهار من خمر لذة للشاربىن - ڕووبارانىكىش لە شەرابىيڭ كە لەزەتى تىدایە بۇ ئەم كەسانەمى دەيخۇنەوه - وأنهار من عسل مصقى - كۆتا جار ڕووبارانىك لە هەنگۈينى پالفتەى بى خەوش و خاك) جا كاتىك باوەرداران ئەم ھەمەو ناز و نىعەمەتكە خواى گەورە بەچاوى خۆيان دەبىن لەخۆشىدا ھەممۇيان شوڭر و سوپاسى خوا دەكمەن و دەلىن : سوپاس و ستايىش بۇ ئەم خوايمى كە ھيدايەتى دايىن و پىنەنمۇنى كردىن بۇ سەر رېڭايى راست و خستىنە ئەم جىڭا و رېڭا خۆشەوه، ئەگەر پەروەدگارمان ھيدايەت و پىنەنمۇنى نەكەدىنایە ھەركىز رېڭايى ھيدايەتىمان نەدەزانى و ئەم پاداشتەمان وەرنەدەگرت، سويند بەخوا ئەم پىغەمبەرانەمى پەروەردىگارمان ناردى بەھەق و راستى هاتن بۇ سەر گرۇھى مرقايمەتى، لەپاشاندا لەلايمەن فريشتنەكانەوه بانگىيان لىدەكرىت و پىيان دەلىن : ئا ئەمە ئەم بەھەشتەمە كە بەھۆى كاروکردهوه چاڭى خۆتەنەوه يېتىان دراوه .

ئەم خواى گەورە ئىمەش دەستەكانىمان بۇ لاي تو بەرز دەكەينەوه و داوات لىدەكەين بە رەھم و بەزەھى خۆت بمان گىرىت لەو كۆمەلمە كە دەيانخەمەتە بەھەشتە نەبر اوەكەمى خۆتەوه (آمین يارب العالمين) .

وصلى الله وسلم على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه وسلم